

(Éva)

Ezerkilencszázhatvannyolc augusztusában egy éjjel kimentem a Városligetbe. Nem tudom, miért. Nem volt szokásom éjjel sétálni. A Ligetet különben sem szeretem, ha letérek a főallékról, még nappal is eltévedek néha, pedig nem egy labirintus. Arrafele mentem, amerre a régi Múcsarnok van. Bár most már nem így hívják, már csak sima kiállítóterem, néha pedig még az se. Akkor épp szobrászműtermek voltak benne.

A fasonon részegek randalíroztak, szinte visszafordultam. Aztán inkább átmentem a túloldalra. Éjfél már elmúlt, azt hittem, egy lélek nem lesz a Ligetben. A csarnok lépcsőjét befejezetlen szobrok vették körbe, sötétek voltak, mint az árnyék. Az egyik pinceablakból fény szűrődött ki. Valami hörgött. Továbbcsiettem. Hátral a kötörmelékek között az épület falának dőlve egy pár szeretkezett.

A nő meglátott, kisimította a haját az arcából. Néma volt. A szemében tükröződött az utcalámpa. A férfi háttal állt nekem, zihált. Képtelen voltam elsietni. Az ösvény túloldalán leültem egy fatönkre. A nő a férfi válla fölött a szemembe nézett. Úgy ültem ott, mintha az a fa lennék, amit kivágtak innen. Amelyik már nem létezik. Aztán készítettem egy képet. Pontosan tudtam, hogy hiába exponálok, csak elmosódott árny lesz belőlük a téglafalon, de nem érdekelt. Fél percig tartottam nyitva a zárat, hogy legalább az árnya megmaradjon. A nő ugyanúgy nézett a Leica keresőjébe, mint a szemembe. Nem szégyelltem magam. Kettőt exponáltam, aztán véget ért a film. Visszatekertem, és kivettem a gépből. Egy noteszlapra ráírtam, hogy kérem, a többi képet majd erre a címre küldje el. Beletekertem

a kazettát a papírba, és otthagytam a fatönkön. Aztán hazamentem. Olyan mélyen akartam aludni, hogy ne halljam meg azt se, ha Budapest szétrobban. Huszonöt voltam.

(a tatározás)

Amikor Apám meghalt, kinyitottam a két szoba közt az ajtót. Vagyis pár hónappal később. Akkor vettem be az ágyat is. A tejet azt már a temetés után kiöntöttem. Bűdös volt. Az összeszáradt almát megettem.

Valamikor tavasszal hozott a postás Apámnak egy levelet. Azt mondtam, Apám már nem él. Azt mondta, neki a küldeményt attól még kézbesíteni kell, ha van lakó. Azt mondtam, én itt nem lakó vagyok, nekem ez az otthonom, takarodjon ki innen. Amikor bevágtam utána az ajtót, akkor kezdtem el pakolni. Másnap a háztartásiban vettem meszelőt meg festéket. Azt hittem, egy éjszaka alatt kifestem a lakást. Valamikor őszre lett meg. Kornél néha segített. A konyhából a szétkorhadt, piros kredencet kidobtam, készítettem egy munkaasztalt, lefestetem feketére az ablakot. A szobámból kipakoltam mindent, nem maradt más, csak az ágy, a lámpa, meg a fényképezőgép. Aztán pár dolgot vissza kellett hordjak, mert a lakás többi részében nem lehetett megmozdulni. Végül otthonos lett. A két szoba közti ajtót leszedtem. Apám szobájában, a sarokban van az íróasztal. Pont rálátok a szobámban az ágyra.

Amikor egyedül maradtam a lakásban, szokásom lett, hogy ha női cipőkopogást hallottam az utcáról, félbehagytam bár-

mit, letettem a könyvet, vagy néha felkeltem félálomból is, és kinéztem az ablakon. Vannak hangok, amelyekre ösztönösek a reakcióink. Ilyen például a gyereksírás. Vagy a mennydörgés. Ilyenkor még egy kutya is tudja, mi a dolga. Számomra a női cipőkopogás lett ilyen hang. Azonnal kinézni az ablakon, ahogy a kutya az ágy alá iszkol, vagy, ahogy megnyugtadjuk a gyermeket. Nem tudom, mit vártam tőle. Nyilvánvaló volt, hogy soha senki nem fog felnézni a harmadikra. Soha senki nem fogja megkérdezni, hogy feljöjjön-e.

Olyan is előfordult, hogy épp volt valaki nálam. Elég ritkán, de mégiscsak megesett párszor. Hogy ott volt valaki, akit percekkel előbb még fényképeztem. Vagy nem fényképeztem, hanem épp öltözni készült. Bár ez még ritkábban fordult elő. De előfordult. Hogy valaki még épp ott feküdt elnyúlva az ágyon, még épp szívta az alkalmi szeretők cigarettáját. Én pedig meghallottam ezt a cipőkopogást, és hiába tudtam, hogy ezt most nem tehetném, mégis felálltam és kinyitottam az ablakot és lenéztem. Mindegy, hogy ki volt az odalent, addig néztem, amíg be nem fordult a Lövölde felé a sarkon, vagy el nem tűnt a másik oldalon.

Mi történt? Nem volt jó neked?

Dehogynem, csak kell egy kis friss levegő. Ha fázol, becsukhatom.

(a kulcs)

Hajnál négykor meghallottam, ahogy kopog a cipője. Pontosan tudtam, hogy ő az. Pontosan tudtam, hogy mostantól egy

életen át már csak akkor fogok kinézni, ha ezeket a lépteket hallom. És egyszer sem téveszttem el. Kinyitottam az ablakot. Felnézett. Megkérdezte, hogy feljöhet-e. Mondtam, hogy persze. Ajtót nyitottam, felkapcsoltam a lépcsőházban a villanyt. Csak a postaládába akartam bedobni. Ez neked kell, nem nekem, mondta, és a kezembe adta a filmet. Nem láttam semmi mást belőle, csak a szemét. Tükröződő utcalámpa nélkül is ugyanolyan volt a tekintete, mint pár órája, amikor abból az istenverte ölelésből a szemembe nézett.

Köszönöm, mondtam.

Főzz egy kávét, mondta.

Persze, mondtam.

Bementünk a konyhába. Meggyújtotta a tüzet, a mosogatóból kivett egy lábost, feltette a vizet melegedni. Mintha otthon lenne. Még Kornél se mert volna kérdezés nélkül hozzányúlni semmihez.

Mi történt?, kérdeztem.

Semmi. Csak belefáradtam.

Mibe?

Mindegy. Honnan tudod, hogy nem kurva vagyok?

A kamrából kihoztam a kávét meg a cukrot.

Tudom.

Rövid, gyűrött nyári ruhában volt, nálam pár évvel idősebb lehetett. Úgy harminc körüli. A haja csapzott volt a verítéktől.

Egyedül élsz?, kérdezte.

Igen, mondtam.

Le szeretnék mosakodni.

Rossz a bojler. Melegítek vizet.

Nem kell, most jobb a hideg zuhany.

Megmutattam, merre van a fürdő. Hallottam, ahogy nyikordul a csap, ahogy csorogni kezd a víz a pattogzott zománkra. Ki-

töltöttem a kávé, hogy kicsit hűljön, s a csésze aljára leüljön a zacc. Aztán vártam. Aztán bementem utána. Lehajtott fejjel állt a zuhany alatt, nézett maga elé. A hideg víztől lúdbőrzött. Szá-
moltam a nyaka és az ágyéka közötti apró anyajegyeket. Olyan lett tőlük a teste, mint egy csillagterkép. Végre felnézett.

Zárai Éva vagyok, mondta.

Nincs tiszta törülközőm, mondtam.

Nem baj, jó lesz a tied is.

Kiszállt, ráterítettem a hátára, megtörülközött.

Meddig maradhatok?, kérdezte.

Kilencre megyek munkába, mondtam.

Nem azt kérdeztem, hogy te hányra mész munkába, hanem hogy én meddig maradhatok.

Ameddig szeretnél, mondtam.

Akkor kimosom ezt a ruhát is.

Majd én kimosom, menj, takarózz be.

Amerikai ruha volt.

Kiteregettem a fregolira, bevitettem a szobába a kávé. Már le-
feküdt, a hasára húzta a takarót.

Jó itt. Olyan ez a szoba, mint egy kínai doboz.

Az milyen?

Amit betesz, eltűnik. Mintha soha nem is létezett volna. Hiá-
ba nyitod ki és keresgél, csak a doboz súlyából tudod, hogy ott kell lennie benne.

Miért olyan?

Mert ha most valaki bejönne, nem látna.

Én látlak. Ilyen pontosan rég nem láttam.

Tudom. Ezért érzem a súlyom.

A falnak döntött fatáblákon még ott voltak a pár hete száradni
felragasztott képek. Egy fiatal nő jött igazolványképért Reisz-
hez, őt hívtam el.

Pont olyan, mint a Tükör általból az a nő, amikor áll abban az üres padlásszobában az ajtó előtt, és várja, hogy bejöjjön az Isten. Láttad?

Igen. Szerintem te vagy olyan.

Én biztos nem... Ezeket te fényképezted, gondolom.

Igen, mondtam.

Akkor jó... Ő kicsoda?

Nem tudom, egyszer láttam.

Értem.

Megkérdeztem, ki volt az a férfi. Mondta, hogy a férje. Most válnak.

És közben a Ligetben szeretkeztek?

Mint látod, már nem. De most ne beszéljünk erről. Tényleg fáradt vagyok.

Rendben. Ha gondolod, a földön alszom.

Ha gondolnám, most nem feküdnék ebben az ágyban.

Melléfeküdtem, átölelt.

Most nem fogunk szeretkezni, mondta.

Tudom, mondtam.

Akkor jó. Akkor nagyon jó.

Látom, van zongorád.

Nem tudok játszani.

Majd megtanítlak.

Ezek szerint te tudsz.

Nevetett.

Mit nevensz, kérdeztem.

Igen, tudok, mondta.

Mennyire?

Mondjuk, mint te fényképezni.

Ugye, tudod, hogy ez az országban az egyik legjobb zongora.
Majd holnap megnézem.
Csak le van hangolódva.
Az nem baj. Majd hívok hangolót.
Az igaz, hogy a zongorahangolók nem tudnak zongorázni?
Biztos van, aki tud. De semmi szükségük rá. Nekik csendre
van szükségük.
Akkor aludjunk, mondtam.

Reggel felöltöztem, Apám kulcsát odatettem az ágyra. Lerúgta magáról a takarót, úgy aludt, mint egy gyerek. Valamit épp álmodott, az ujjai pár pillanatig zongoráztak. Mint a kutyák, amikor álmukban futnak. Elé tartottam a karom az órával, és készítettem róla egy képet. Hogy egy életre tudjam, mikor történt. Aztán ráírtam egy fecnire, hogy öt körül jövök. Még évekig fogalmam nem volt róla, hogy azokban a napokban valaki készített egy hasonló képet. Csak azon nem Éva fekszik egy folyton siető Vostok karóra mögött, hanem egy kihalt prágai utca. Ahova nemsokára bevonulnak a szovjet tankok. Meg a Magyar Néphadsereg.